

Váš dopis zn.

Ze dne

Čj.

ČŠIA-2130/24-A

Městská část Praha - Lipence

K Obci 47

155 31 Praha 5 - Lipence

Sp. zn.

ČŠIA-S-364/24-A

Vyřizuje

Mgr. Hana Vejrážková

Telefon

235 091 023

E-mail

hana.vejrazkova@csicr.cz

Datum

3. 7. 2024

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila stížnost na právnickou osobu **Základní škola Praha-Lipence, Černošická 168, Lipence, 155 31 Praha 5** doručenou ČŠI dne 3. 6. 2024.

Stížnost se týkala nesprávného zajištění vzdělávání žáků (škola měla organizovat v době výuky projekt, jehož obsah nesouvisel se školním a rámcovým vzdělávacím programem školy) a nedostatečného informování zákonných zástupců žáků o konání a průběhu zmíněné akce ve škole.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve škole dne 13. 6. 2024, o vyjádření ředitelky a o analýzu příslušné dokumentace.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

Zástupce stěžovatelů ve svém podání mj. uvádí, že vedení školy neinformovalo rodiče o mimořádné akci školy, o realizaci školního projektu, který ve škole probíhal ve dnech 26. 2. 2024 až 29. 2. 2024.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) při jednání s ČŠI potvrdila, že se ve výše uvedených dnech skutečně konala v době vyučování v prostorách školy akce v rámci projektu „Planeta Lipence“. Mělo se jednat interaktivní projekt pro žáky všech tříd 3. – 9. ročníku pod názvem „Tvoje Lipence – společně o plánování města“, která byla zaměřena na zmapování názoru žáků na jejich možné využití v obci. Ředitelka dále upřesnila, že akci ve škole pořádala soukromá společnost jako součást průzkumu veřejného mínění v obci a byla organizována ve dvouhodinových blocích v každé třídě. Ředitelka uvedla, že dne 29. 1. 2024 byla společností oslovena a požádána o uspořádání akce ve škole s tím, že jí byl předložen interaktivní projekt, jehož cílem je seznámit děti se způsobem plánování života ve městě, motivovat žáky k zájmu o veřejný prostor a umožnit jim, aby se se svými nápady a návrhy zapojily do plánovacích aktivit obce. Ředitelka rovněž potvrdila ČŠI, že věděla, jak bude vypadat výstup na úrovni školy zpracovaný zadávající společností a také jak budou zjištěné informace dále zpracovány, ale zároveň uvedla, že nevěděla, v jaké formě budou poskytnuty třetí straně a jak budou prezentovány.

Ředitelka dále při šetření s ČŠI doložila, že zákonní zástupci žáků byli informováni prostřednictvím školního elektronického systému dne 19. 2. 2024 o konání akce jako o interaktivním programu, o způsobu průběhu a personálním zajištění pedagogickými pracovníky. Ředitelka uvedla při šetření ČŠI, že zákonné zástupce žáků však neinformovala

o tom, jakými způsoby bude firma zjišťovat informace od žáků a jak bude se žáky při akci konkrétně pracovat. Ředitelka dále ČŠI sdělila, že neměla v úmyslu zákonným zástupcům tajit žádné informace, nevnímala, že se jedná o průzkum soukromé komerční firmy a že získané informace budou využity ke komerčním účelům, proto zákonné zástupce žáků předem podrobněji o akci neinformovala a ani je nežádala o souhlas s účastí jejich dětí na této akci. Ředitelka dále v této souvislosti ČŠI také uznala, že ani zpětně zákonné zástupce žáků nijak neinformovala o průběhu akce, ani o tom, proč a jaké informace byly od žáků zjištěny a k čemu budou dále využity, ani je neseznámila s konkrétním souhrnným výstupem.

Analýzou předložené e-mailové korespondence ČŠI zjistila, že ředitelka byla ve dnech od 29. 1. 2024 do 9. 2. 2024 informována soukromou společností o obsahu interaktivního projektu, ve kterém se měli žáci školy seznámit s aspekty městského plánování na konkrétním příkladu jejich obce a mj. zprostředkovat sběr dat a podnětů a tato data poté předat investorovi, který bude na jejich základě koordinovat další postup rozvoje obce. Zároveň z předložené komunikace vyplývá, že ředitelka byla také informována o způsobu zpracování sebraných informací a grafickém výstupu, včetně jeho dalšího využití.

Z analýzy předložené dokumentace a grafického výstupu interaktivního projektu, který ředitelka školy obdržela v elektronické podobě dne 15. 3. 2024, vyplývá, že žáci hromadně vyplňovali anketní dotazníky se zjišťujícími otázkami, které obecně směřovaly ke zmapování zájmu a názoru žáků na vhodné dovybavení jimi určených míst v obci. Některé vyplněné dotazníky byly žáky také podepsány.

Z dokumentace školy dále vyplývá, že zákonní zástupci žáků byli informováni o obsahu i průběhu interaktivního programu ve škole, ale nebyli informováni o způsobu záznamu a vyhodnocení získaných informací, ani o jejich dalším využitím.

Stěžovatelé ve svém podání také poukazují na skutečnost, že vedení školy poskytlo prostor a čas soukromému subjektu pro zásah do výuky v hlavním proudu vzdělávání projektem, který nemá nic společného se vzděláváním a obsahem rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a zařadilo jej místo běžné školní výuky.

K obsahu realizovaného projektu ředitelka uvedla, že obsah plánované akce a její zaměření odpovídal obsahu školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), konkrétně předmětům ze společenskovední oblasti. Dále upřesnila, že se zaměřením a způsobem realizace akce ve škole byla průběžně seznamována soukromou společností od 29. 1. 2024, ale nebyly jí předem předloženy konkrétní pracovní listy a další materiály, se kterými žáci potom při hodinách pracovali.

Ředitelka doložila ČŠI, že akce v jednotlivých třídách probíhala podle stanoveného rozpisu s pedagogickým dohledem učitele školy v předem určených učebnách. Dále ředitelka sdělila ČŠI, že se v některých třídách také sama zúčastnila uvedené akce, že žáci plnili různé úkoly s využitím pracovních listů nebo formou skupinové práce s mapou Lipenců s tím, že každý blok v dané třídě vedla-moderovala osoba soukromé společnosti a přítomný pedagog vykonával nad žáky dohled.

Ředitelka dále také sdělila ČŠI, že po skončení akce si pracovníci soukromé společnosti všechny získané materiály a zaznamenané informace od žáků ze školy odnesli a že škola jejich obsah nijak nehodnotila. S konkrétními závěry a výstupy měla být ředitelka seznámena dne 15. 3. 2024. Ředitelka při jednání s ČŠI dále potvrdila, že škola si nijak neověřila efektivitu akce ve vztahu k naplňování žákovských kompetencí.

Z e-mailové komunikace školy vyplývá, že pedagogové byli před konáním akce ředitelkou informováni o jejím uskutečnění prostřednictvím pravidelného týdenního reportu dne 9. 2. 2024, ve kterém mj. uvedla „... *potřebujeme od dětí dostat zajímavé údaje a pokud nebude*

mít dítě o téma zájem, zřejmě by žádné podnětné postřehy nesdělilo a jen by rušilo...“. Ředitelka ale nedoložila ČŠI, že by pedagogičtí pracovníci školy byli informováni o nějaké možné obsahové provázanosti akce-projektu na jednotlivé předměty definované v učebním plánu ŠVP.

ČŠI konstatuje, že obsah realizovaného interaktivního projektu by sice mohl v některých aspektech odpovídat výstupům vzdělávacích oblastí Výchova k občanství, Člověk a společnost a Člověk jeho svět, ale škola nedoložila žádné souvislosti a propojení vedoucí ke konkrétním očekávaným výstupům žáků v jednotlivých ročnících. ČŠI dále konstatuje, že žáci všech ročníků při realizaci programu pracovali s totožnými pracovními listy a mapami bez jakékoliv další možné přidané hodnoty. Škola také při realizaci interaktivního programu nepoužila žádné svoje doplňující či rozšiřující učební materiály a činnost žáků zajišťovali osoby, které nebyli se školou v žádném pracovně právním vztahu, nebyli to pedagogičtí pracovníci školy. Rovněž z obsahu použitých materiálů vyplývá, že projekt byl zaměřen především na mapování zájmu žáků a nerefletoval žádné konkrétní výstupy, které by mohly odpovídat stanoveným výstupům v ŠVP, jako např. *žák začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra, žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, žák posoudí typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury z hlediska přírodního, historického a správního, žák posoudí a na konkrétních příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci apod.*

Vzdělávání žáků v základní škole musí podle příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, probíhat podle školního vzdělávacího programu školy, který je také v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní školy. Ve výše uvedeném zákoně je rovněž stanoveno, že ředitel školy odpovídá za to, že škola poskytuje vzdělávání v souladu s tímto zákonem a vzdělávacími programy. Zákonní zástupci žáků mají podle školského zákona právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí a právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí jejich vzdělávání.

Stížnost na nesprávný a nevhodný postup školy při zajištění vzdělávání žáků pomocí realizované akce-projektu ve dnech 26. 2. 2024 až 29. 2. 2024 ČŠI hodnotí jako důvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel požádal o zachování anonymity, žádáme Vás o předání vyřízení stížnosti včetně případných opatření přijatých k nápravě, které následně zašleme stěžovateli.

S pozdravem

Mgr. Hana Vejrážková
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy

Opis stížnosti (anonymizováno)

Na vědomí (bez příloh)

Základní škola Praha-Lipence, Černošická 168, 155 31 Praha 5 – Lipence
stěžovatel